

Sygn. akt II CSKP 1637/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski (przewodniczący)

SSN Ewa Stefańska

SSN Jacek Widło (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku J. R.
z udziałem N. R.
o podział majątku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 9 lutego 2023 r.
w Izbie Cywilnej w Warszawie,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z 6 listopada 2019 r., sygn. akt II Ca 2055/18,

- 1. oddala skargę kasacyjną;**
- 2. ustala, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania kasacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 5 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Krzyków we Wrocławiu w sprawie z wniosku J. R. przy udziale N. R. w punkcie I ustalił, że w skład majątku wspólnego małżonków wchodzi: spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr [...] położonego w W. o wartości 337 300 zł oraz samochód osobowy marki V. o wartości 3 000 zł, zaś w punkcie II ustalił, że udziały wnioskodawcy i uczestniczki postępowania w majątku wspólnym są równe. Dokonał podziału majątku wspólnego małżonków w ten sposób, że:

spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego przyznał uczestniczące postępowania a samochód osobowy przyznał wnioskodawcy. Ponadto Sąd Rejonowy zasądził od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawcy kwotę 167 150 zł tytułem dopłaty do udziału wnioskodawcy w majątku wspólnym, płatną w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na wypadek opóźnienia w płatności oraz zasądził od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawcy kwotę 141 632 zł tytułem rozliczenia nakładu wnioskodawcy na zakup spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oraz zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kwotę 9 696,39 zł tytułem rozliczenia wydatków uczestniczki postępowania na majątek wspólny. Sąd oddalił także żądanie wnioskodawcy z tytułu pozbawienia możliwości korzystania z lokalu mieszkalnego.

Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawca i uczestniczka postępowania zawarli związek małżeński 27 grudnia 2003 r. Pomiędzy małżonkami istniał ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej. Po zawarciu małżeństwa J. R. przysposobił małoletnią córkę uczestniczki A.. Wyrokiem z 22 sierpnia 2013 r. Sąd Rejonowy w W. rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód z wyłącznej winy wnioskodawcy. W dniu 2 lutego 2004 r. wnioskodawca zakupił do majątku wspólnego stron spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr [...] położonego na w W. o powierzchni 56,10 m.kw., za cenę 165 000 zł. W dniu 2 września 2004 r. uczestnika sprzedała, będące jej wyłączną własnością, mieszkanie położone w miejscowości Ż. w Kazachstanie za kwotę 959.900 tenge. W dniu 1 września 2004 r. uczestniczka posiadała w Kazachstanie konto depozytowe na kwotę 3000 USD. Nabycie lokalu w W. było możliwe dzięki środkom finansowym zgromadzonym przez wnioskodawcę. Środki na zakup lokalu pochodziły z likwidacji 18 sierpnia 2003 r. rachunku walutowego wnioskodawcy w wysokości 42 058,30 zł. Część środków na zakup lokalu pochodziła również z darowizny otrzymanej od matki wnioskodawcy w kwocie 50 000 zł. Wnioskodawca posiadał też środki z tytułu nabycia akcji na okaziciela za kwotę 864 zł. W dniu 18 czerwca 2011 r. wnioskodawca kupił do majątku wspólnego samochód osobowy marki V. za kwotę 11 500 zł. Wnioskodawca w czerwcu 2012 r. wyprowadził się ze wspólnego mieszkania stron. W mieszkaniu pozostały i obecnie nadal zamieszkują:

uczestniczka postępowania wraz z córką, która kontynuuje jeszcze naukę. Uczestniczka sama ponosi koszty utrzymania mieszkania. Nie posiada prawa do innego lokalu ani faktycznej możliwości zamieszkania gdzie indziej. Uczestniczka postępowania w trakcie trwania małżeństwa po wyprowadzeniu się wnioskodawcy, nie mając środków na utrzymanie sprzedała złotą biżuterię za łączną kwotę 1409,22 zł. Wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z 11 marca 2013 r., wnioskodawca został uznany za winnego czynu popełnionego na tle seksualnym na szkodę pasierbicy A. R. stanowiącego występki z art. 191 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy uznał, że wniosek co do zasady zasługiwał na uwzględnienie. W sprawie bezsporne pozostawało, że składnikiem majątku wspólnego małżonków R. było spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego. Sąd Rejonowy przyjął, że składnikiem wspólnego majątku był samochód osobowy marki V.. Sąd uznał za niezasadne wnioski zarówno wnioskodawcy, jak i uczestniczki postępowania, co do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym. Ustalił, że na dzień rozvodu małżonkowie R. zgromadzili majątek wspólny o wartości 340 300 zł a wartość udziału każdego z małżonków wynosiła po 170 150 zł. Sporny między stronami pozostawał sposób podziału najistotniejszego składnika majątku wspólnego - spółdzielczego własnościowego prawo do lokalu mieszkalnego. Wolę nabycia w całości powyższego prawa wyrażali od początku postępowania zarówno wnioskodawca, jak i uczestniczka. Sąd przyznał prawo do lokalu uczestniczce postępowania N. R., biorąc pod uwagę przede wszystkim aktualny sposób korzystania z niego, sytuację materialną i osobistą stron, a także możliwość dokonania spłaty udziału wnioskodawcy. Wskazał, że wnioskodawca z uwagi na konflikt między małżonkami oraz przestępstwo na szkodę małoletniej A. R. opuścił wspólne mieszkanie i zaspokaja swoje potrzeby mieszkaniowe poza nim.

Ustalając wysokość przyznanej wnioskodawcy dopłaty Sąd miał na uwadze, że w wyniku podziału wnioskodawczyni zostały przyznane składniki majątkowe o wartości 337 300 zł, natomiast uczestnikowi przyznane zostały składniki majątkowe o wartości 3 000 zł. Wartość udziałów małżonków w ich majątku wspólnym wynosiła po 170 150 zł. W związku z powyższym uczestniczka powinna zwrócić wnioskodawcy różnicę między wartością uzyskanego majątku, a wartością należnego jej udziału, tj. kwotę 167 150 zł. Aby jednak zapewnić wykonanie

postanowienia w zakresie należnej spłaty, Sąd odroczył termin jej płatności do 6 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia. Sąd uwzględnił żądanie wnioskodawcy rozliczenia nakładu dokonanego z jego majątku osobistego na majątek wspólny w postaci sfinansowania w 91,99 % zakupu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego. Uwzględnił również wniosek uczestniczki o ustalenie, że poniosła ona wydatki tytułem opłacania należności czynszowych za lokal począwszy od września 2013 r. do lipca 2017 r. w łącznej wysokości 19 392,78 zł, której wnioskodawca nie kwestionował na podstawie art. 207 k.c. Wyłącznie uczestniczka ponosiła konieczne wydatki na utrzymanie mieszkania, obciążające oboje współwłaścicieli po połowie, zasądzeniu na jej rzecz podlegała połowa kwoty poniesionych wydatków, tj. kwota 9 696,39 zł. Sąd oddalił żądanie wnioskodawcy zasądzenia kwoty 47 600 zł z tytułu pozbawienia możliwości korzystania z lokalu mieszkalnego, uznając je za bezzasadne.

Postanowieniem z 6 listopada 2019 r., Sąd Okręgowy we Wrocławiu, zmienił zaskarżone postanowienie w punkcie IV i V w ten sposób, że zasądził od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawcy kwotę 151 632 tytułem spłaty oraz zwrotu nakładów, płatną w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w płatności; nadto zmienił numerację punktów postanowienia; oddalił apelację wnioskodawcy; oddalił apelację uczestniczki postępowania w pozostałym zakresie; ustalił, iż wnioskodawczyni i uczestnik postępowania ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane z własnym udziałem w sprawie.

Analizując przyznanie uczestnicze postępowania spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego Sąd Okręgowy zważył, iż orzeczenie w tym przedmiocie nie zostało wydane z naruszeniem przepisów prawa materialnego w postaci art. 212 § 2 i 3 k.c. w zw. z art. 46 k r o. i art. 1035 k.c.

Sąd pierwszej instancji, decydując się na przyznanie uczestnicze postępowania wspomnianego wyżej składnika majątkowego rozważył interesy osobiste i majątkowe oraz stanowiska obu stron, uwzględniając przy tym wszelkie zachodzące w sprawie okoliczności. W szczególności zaś Sąd ten dokonał wyboru takiego rozwiązania, którego założeniem miała być możliwość zapewnienia potrzeb

mieszkaniowych uczestniczące postępowania tworzącej rodzinę wraz z uczącą się córką. Sąd Okręgowy ponadto stwierdził, że wnioskodawca ma obecnie zaspokojone potrzeby mieszkaniowe, natomiast uczestniczka postępowania nie ma realnej możliwości zamieszkania w innym lokalu. Potrzeby mieszkaniowe wnioskodawcy są aktualnie zaspokojone w dostateczny sposób, tym bardziej, że wnioskodawca dysponuje takiej wielkości dochodami, które pozwalają ponieść koszt czynszu najmu. Ponadto na rzecz wnioskodawcy zasądzona będzie jednorazowa spłata w kwocie ponad 150 000 zł.

Zdaniem Sądu odwoławczego niezasadna była apelacja wnioskodawcy odnośnie do orzeczenia oddalającego jego żądanie wynagrodzenia za korzystanie przez uczestniczkę postępowania z całego lokalu mieszkalnego. Sposób korzystania przez uczestniczkę postępowania z rzeczy wspólnej nie naruszał zasad wynikających z art. 206 k.c. Uczestniczka posiadając rzecz wspólną w szerszym zakresie niż wnioskodawca, czyniła to w sytuacji, gdy wnioskodawca dobrowolnie opuścił wspólne mieszkanie, a tym samym nie uzyskała korzyści, która powinna być między nimi rozliczona. Opuszczenie lokalu przez wnioskodawcę było przy tym efektem zaistniałego stanu faktycznego w rodzinie stron, w związku z tym, że wnioskodawca dopuścił się przestępstwa na tle seksualnym wobec małoletniej córki uczestniczki postępowania przez siebie przysposobionej. Jego dalsze przebywanie z tymi osobami pod wspólnym dachem było zatem niemożliwe. Ponadto wnioskodawca nie podjął realnych kroków do uzyskania dostępu do mieszkania i nie zgłaszała żądań przywrócenia mu posiadania lokalu.

Zdaniem Sądu Okręgowego w prawidłowy sposób Sąd I instancji dokonał obliczenia wielkości nakładu poniesionego przez uczestnika postępowania z jego majątku osobistego na majątek wspólny. Prawidłowo odniósł proporcję nakładu do aktualnej wartości rynkowej prawa do lokalu, a następnie ustalił, że uczestniczka powinna zwrócić wnioskodawcy połowę tej wartości. Zdaniem Sądu odwoławczego z uwagi jednak na ostateczne zastosowanie do rozliczeń między wnioskodawcą a uczestniczką art. 5 k.c., ustalenie wysokości tego roszczenia pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy uznał za zasadną apelację uczestniczki postępowania w części odnoszącej się do zastosowania w niniejszej sprawie art. 5 k.c. W ocenie tego Sądu po stronie uczestniczki postępowania zachodzą takie szczególne okoliczności dotyczące jej sytuacji osobistej, które przemawiałyby za obniżeniem wierzytelności dla wnioskodawcy. Za obniżeniem spłaty ciężącej na uczestniczkę postępowania przemawiała trudna sytuacja majątkowa i rodzinna uczestniczki postępowania, a także okoliczności, w jakich doszło do ustania małżeństwa wnioskodawcy i uczestniczki postępowania oraz aktualny sposób wykorzystywania lokalu. Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd stwierdził, iż uzyskanie kwoty 167 150 zł, tytułem spłaty udziału w majątku wspólnym oraz 131 935,61 zł, tytułem zwrotu nakładów, łącznie 299 085,61 zł na rzecz wnioskodawcy byłoby dla uczestniczki postępowania znacznie utrudnione. Wskazał, iż sytuacja majątkowa i zdrowotna uczestniczki postępowania była jedynie punktem wyjścia dla zastosowania w niniejszej sprawie art. 5 k.c. Za szczególnie istotne w tej kwestii, Sąd odwoławczy uznał okoliczności, w jakich doszło do rozpadu rodziny wnioskodawcy i uczestniczki postępowania, a także skutki tych zdarzeń, które po stronie uczestniczki i jej córki trwają do dziś. Ponadto wziął pod uwagę, iż pomimo ustalenia, że bezpośrednio większość ceny zakupu własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego pochodziła z majątku samego wnioskodawcy, to uczestniczka postępowania miała istotny wkład finansowy w wydatki rodziny służące urządzeniu miejsca wspólnego zamieszkania w Polsce i przeprowadzce uczestniczki postępowania wraz z córką z Kazachstanu.

Biorąc pod uwagę całość zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, Sąd stwierdził, iż wniosek o obniżenie spłaty jest uzasadniony częściowo tj. należność z tytułu spłaty i rozliczenia nakładu powinna zostać obniżona do kwoty stanowiącej połowę wartości lokalu mieszkalnego, jaki został przyznany uczestniczce to jest 151 632 zł, co jednocześnie odpowiada połowie kwoty, do której zapłaty uczestniczka była zobowiązana w postanowieniu Sądu I instancji. Uczestniczka postępowania w uzasadnieniu apelacji sama powoływała taką wielkość jako realną do poniesienia, a jednocześnie sprawiedliwą dla wnioskodawcy.

Od rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wniósł wnioskodawca, zaskarżając je w części. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w kwestionowanym zakresie i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną uczestniczka wniosła o jej oddalenie.

Skarżący podniósł zarzuty naruszenia prawa materialnego: 1. art. 43 § 2 zd. 1 k.r.o. w zw. z art. 5 k.c., poprzez ich niewłaściwe zastosowanie skutkujące obniżeniem w oparciu o ostatni ze wskazanych przepisów dopłaty z tytułu podziału majątku wspólnego, 2. art. 5 k.c. oraz art. 212 § 1 k.c. przez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie; 3. art. 206 k.c. oraz art. 224 § 2 k.c. i art. 225 k.c. poprzez błędną wykładnię; 4. art. 45 § 1 zd. 2 oraz § 2 k.r.o. przez błędną ich wykładnię; 5. art. 156 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn: Dz. U. z 2018 r. Nr, poz. 121; dalej: „u.g.n.”) bądź 156 ust. 4 zdanie drugie u.g.n., przez ich niezastosowanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odnosząc się zbiorczo do zarzutów naruszenia art. 5 k.c. w z art. 43 § 2 zd. 1 k.r.o. art. 212 § 1 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie, należy zauważyć, że w istocie kwestionują one możliwość zastosowania art. 5 k.c., czyli zastosowanie klauzuli nadużycia prawa podmiotowego, jako podstawy do obniżenia spłat lub dopłat z udziałów przy podziale majątku wspólnego byłych małżonków.

Nie można w sposób generalny wyłączyć możliwości zastosowania art. 5 k.c. jako podstawy do obniżenia spłat lub dopłat z udziałów przy podziale majątku wspólnego byłych małżonków. Taki pogląd jest dominujący w orzecznictwie (zob. postanowienia SN z: 25 maja 1998 r., I CKN 684/97; 22 stycznia 2009 r., III CSK 251/08; 22 września 2020 r., I CSK 657/18). Odnosnie do odmiennego zapytywania w kwestii dopuszczalności zastosowania art. 5 k.c. (zob. postanowienie SN z 6 stycznia 2000 r., I CKN 320/98, OSNC 2000, z. 7-8, poz. 133).

W sprawie nie można było zastosować art. 43 § 1 k.r.o., zgodnie z którym z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku, bowiem nie zostały spełnione jego przesłanki. Uczestniczka przeznaczyła ze swojego majątku około 10 000 USD, ale nie zostały one spożytkowane na nabycie mieszkania czy powiększenie wspólnego majątku. Zużyto je, bowiem, na potrzeby rodziny. Sposób nabycia mieszkania i towarzyszące mu okoliczności nie dawały podstaw do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym w świetle wskazanego przepisu, co ustaliły sądy niższych instancji i którymi to ustaleniami Sąd Najwyższy jest związany. Natomiast zasady współżycia społecznego i tło rozpadu małżeństwa, które wiązało się z dokonaniem przestępstw na tle seksualnym wobec córki uczestniczki postępowania, za które wnioskodawca został prawomocnie skazany, oraz okoliczność wydatkowania całego swojego dorobku uczestniczki na potrzeby rodziny po przyjeździe z Kazachstanu, które nie powiększyły majątku wspólnego pozwalały na zastosowanie art. 5 k.c. do ustalenia wysokości spłat. W tym kontekście sąd odwoławczy miał podstawy do zastosowania art. 5 k.c. Brak wniosku uczestniczki (czy też jego cofnięcie) o ustalenie nierównych udziałów nie stał na przeszkodzie możliwości zastosowania art. 5 k.c. w zakresie kształtowania wysokości zasądzonych spłat pomiędzy byłymi małżonkami.

W postanowieniu Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2009 r., III CSK 251/08, wskazano na przykładowe okoliczności, uzasadniające zastosowanie art. 5 k.c., między innymi sytuację, gdy lokal, stanowiący praktycznie jedyny składnik majątku przypada małżonkowi, któremu powierzono pieczę nad dziećmi i ma służyć zaspokojeniu ich potrzeb mieszkaniowych, nie stanowi, natomiast, podstawy uzyskania korzyści majątkowych. W takim stanie rzeczy żądanie współmałżonka przyznania mu spłaty w pełnej wysokości może być uznane za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Okoliczności niniejszej sprawy są analogiczne. Wskazują na wysoce naganny stosunek skarżącego do byłej małżonki i jej córki co wzmacnia argumentację na rzecz możliwości zastosowania klauzuli nadużycia prawa w związku z wykorzystaniem swoich praw podmiotowych sprzecznie z zasadami współżycia społecznego. Przy czym dodać należy, że

uczestniczka pozostawiła swoje dotychczasowe życie w Kazachstanie, spieniężyła cały swój majątek, na który składało się mieszkanie i samochód i przeniosła do Polski (kwota około 10 000 USD). Z ustaleń stanu faktycznego wynika, że środki z jej majątku odrębnego przeznaczono na funkcjonowanie rodziny. Aktywa majątkowe pochodzące od uczestniczki powinny być uwzględnione przy kształtowaniu wysokości spłaty i zwrotu nakładów na rzecz wnioskodawcy w ramach art. 5 k.c. Stanowiły one równowartość mieszkania i samochodu, które zostały wydatkowane na potrzeby rodziny w Polsce, a przekazane wnioskodawcy we wrześniu 2004 przed wyjazdem uczestniczki z córką do Polski, a po nabyciu mieszkania w lutym 2004 r. Nie bez znaczenia pozostaje też trudne położenie uczestniczki i jej córki wynikające z zawinionego działania wnioskodawcy, naruszające elementarne zasady przyzwoitości także w kontekście faktu, że przysposabiając pasierbicę miał obowiązek szczególnej troski nad małoletnią.

W efekcie, uznać, że zarzut ten zasługiwał na uwzględnienie.

Nie jest również zasadny zarzut naruszenia art. 206 k.c. oraz art. 224 § 2 k.c. i art. 225 k.c., w zakresie oddalenia żądań wnioskodawcy zapłaty wynagrodzenia za korzystanie z lokalu przez uczestniczkę przy braku korzystania ze wspólnego mieszkania przez wnioskodawcę. Przepis ten może prowadzić w określonych okolicznościach, związanych z wyzuciem z możliwości korzystania z przedmiotu współwłasności do żądania zapłaty wynagrodzenia, przede wszystkim w związku z niemożliwością korzystania z pożytków z wspólnej rzeczy. W sprawie ustalony stan faktyczny nie dawał podstaw do uwzględnienia wynagrodzenia za korzystania z rzeczy. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z 13 marca 2008 r., III CZP 3/08, „roszczenie współwłaściciela przeciwko innemu współwłaścicielowi o wynagrodzenie za korzystanie przez niego z rzeczy wspólnej może uzasadniać tylko ziszczenie się określonych w art. 224 § 2 lub w art. 224 § 2 w związku z art. 225 k.c. przesłanek w razie naruszenia przez tego innego współwłaściciela art. 206 k.c. Roszczenie o wynagrodzenie przewidziane w art. 224 § 2 i art. 225 k.c. łączy w sobie pierwiastki roszczenia odszkodowawczego (może zmierzać do zwrócenia kosztów, jakie właściciel poniósł w związku z tym, że był zmuszony do korzystania z cudzej rzeczy lub do kompensaty utraconych korzyści, jakie by uzyskał, gdyby rzecz wynajął) oraz roszczenia o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia (może zmierzać

do wydania korzyści uzyskanych przez posiadacza w wyniku bezprawnego korzystania). W sprawie opuszczenie lokalu przez wnioskodawcę związane było z popełnieniem przestępstwa na tle seksualnym wobec małoletniej córki uczestniczki. Stąd nie było możliwe przebywanie jednocześnie pod wspólnym dachem stron i pokrzywdzonej. W świetle wskazanych przepisów wnioskodawca musiałby wykazać, że podjął działania zmierzające do odzyskania posiadania (współposiadania), w świetle art. 224 § 2 i art. 225 k.c. czego w sprawie nie ustalono.

Nie jest także zasadny zarzut naruszenia art. 45 § 1 zd. 2 oraz § 2 k.r.o. przez błędną ich wykładnię i w jej wyniku bezpodstawne pomniejszenie przypadającej do zwrotu przez uczestniczkę na rzecz wnioskodawcy kwoty z tytułu nakładów dokonanych z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny. Zgodnie z art. 45 § 1, zd. 2 k.r.o każdy z małżonków może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Skarżący kwestionuje sposób określenia sposobu ustalenia wartości zwaloryzowanego nakładu z majątku osobistego powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazując, że niesłusznie pomniejszono kwotę prawidłowo zwaloryzowanego nakładu z majątku osobistego (na kwotę 310 282, 27 zł) o kwotę połowy wartości tego prawa (168 650 zł). Sąd meriti właściwie odniósł proporcje nakładu do wartości rynkowej lokalu z chwili podziału. Zarzut ten ostatecznie nie mógł odnieść skutku, gdyż o wysokości spłaty zdecydowało zastosowanie w sprawie art. 5 k.c. Stosując, bowiem, konstrukcję nadużycia prawa podmiotowego sąd drugiej instancji ostatecznie ukształtował wysokość spłaty z odwołaniem się do zasad współżycia społecznego m.in. zasady sprawiedliwości.

Na uwzględnienie nie zasługuje również zarzut naruszenia art. 156 ust. 3 i ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami przez ich niezastosowanie, skutkujące ustaleniem wartości spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego na podstawie opinii, która w chwili orzekania była nieaktualna. Kwestia ta dotyczy postępowania i dokonanych ustaleń faktycznych (wartości lokalu), co wymagało wykazania wpływu naruszenia na treść orzeczenia, czego jednak nie uczyniono. Na marginesie należy dodać, że jeżeli - ostatnia opinia biegłego, sporządzona została 16 kwietnia 2019 r. - to w dacie orzekania przez sąd

II instancji tj. 6 listopada 2019 r. nie upłynął okres dwunastu miesięcy. Z tych powodów zarzut ten należało uznać za niezasadny.

Z tych wszystkich względów, brak uzasadnionych podstaw skargi kasacyjnej, skutkował jej oddaleniem na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnione jest treścią art. 520 § 1 k.p.c.

[sop]

[ł.n]